

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO
7 päivänä heinäkuuta 1992 *

Asiassa C-369/90,

jonka Tribunal Superior de Justicia de Cantabria (Espanja) on saattanut ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan mukaisesti yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi saadakseen ensiksi mainitussa tuomioistuimessa vireillä olevassa asiassa

Mario Vicente Micheletti ym.

vastaan

Delegación del Gobierno en Cantabria

ennakkoratkaisun ETY:n perustamissopimuksen 3 artiklan c kohdan, 7, 52, 53 ja 56 artiklan tulkinnasta sekä sijoittautumiseen ja palvelujen tarjoamiseen liittyvää jäsenvaltioiden kansalaisten liikkumista ja oleskelua yhteisön alueella koskevien rajoitusten poistamisesta 21 päivänä toukokuuta 1973 annetun neuvoston direktiivin 73/148/ETY (EYVL L 172, s. 14) samoin kuin henkilöiden vapaata liikkuvuutta ja sijoittautumisvapautta koskevien vastaavien johdetun oikeuden säännösten ja määräysten tulkinnasta,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN,

toimien kokouksessa: presidentti O. Due, jaostojen puheenjohtajat F. A. Schockweiler, F. Grévisse ja P. J. G. Kapteyn sekä tuomarit G. F. Mancini, C. N. Kakouris, J. C. Moitinho de Almeida, G. C. Rodríguez Iglesias, M. Díez de Velasco, M. Zuleeg ja J. L. Murray,

* Oikeudenkäyntikieli: espanja.

julkisasiamies: G. Tesauro,
kirjaaja: johtava hallintovirkamies H. A. Rühl,

ottaen huomioon kirjalliset huomautukset, jotka sille ovat esittäneet:

- Mario Vicente Micheletti, edustajanaan Procuradora de los Tribunalesin María del Carmen Simón-Altuna Moreno ja asianajaja Miguel Trueba Arguiñarena, Cantabria,
- Espanjan hallitus, asiamiehinään yhteisön oikeutta ja toimielimiä koskevan kansallisen koordinoinnin pääjohtaja Carlos Bastarache Sagües ja Euroopan yhteisöjen tuomioistuimeen liittyvien asioiden oikeudellisen osaston virkamies, valtionasiamies Antonio Hierro Hernández-Mora,
- Italian hallitus, asiamiehenään ulkoasiainministeriön diplomaattisten riita-asioiden osaston päällikkö Luigi Ferrari Bravo, avustajanaan valtionasiamies Pier Giorgio Ferri,
- Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään oikeudellinen neuvonantaja Étienne Lasnet ja oikeudellisen yksikön virkamies Daniel Calleja;

ottaen huomioon suullista käsittelyä varten laaditun kertomuksen,

kuultuaan 3.12.1991 pidetyssä istunnossa pääasian kantajana olevan Espanjan hallituksen, asiamiehenään Gloria Calvo Díaz, sekä komission esittämät suulliset huomautukset,

kuultuaan julkisasiamiehen 30.1.1992 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Tribunal Superior de Justicia de Cantabria (Espanja) on esittänyt 1.12.1990 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 14.12.1990, yhteisöjen tuomioistuimelle ETY:n perustamissopimuksen 177 artiklan nojalla ennakkoratkaisukysymyksen ETY:n perustamissopimuksen 3 artiklan c kohdan, 7, 52, 53 ja 56 artiklan sekä sijoittautumiseen ja palvelujen tarjoamiseen liittyvää jäsenvaltioiden kansalaisten liikkumista ja oleskelua yhteisön alueella koskevien rajoitusten poistamisesta 21 päivänä toukokuuta 1973 annetun neuvoston direktiivin 73/148/ETY (EYVL L 172, s. 14) tulkinnasta.
- 2 Tämä kysymys on esitetty Mario Vicente Michelettin ja Delegación del Gobierno en Cantabrian (sisäasiainministeriön paikallisviranomaisen) välisessä asiassa. Michelettillä on kahden maan, Argentiinan ja Italian, kansalaisuus, joista jälkimmäisen hän on saanut 13.6.1912 annetun lain nro 555 1 pykälän nojalla (*GURI* 30.6.1912), jonka 21.4.1983 annetun lain nro 123 5 pykälällä (*GURI* 26.4.1983) muutetussa versiossa säädetään, että italialaisen isän tai italialaisen äidin poika on Italian kansalainen.
- 3 Ennakkoratkaisupyyntöä koskevasta päätöksestä ilmenee, että 13.12.1989 Espanjan opetus- ja tiedeministeriö hyväksyi Michelettin Argentiinassa suorittaman hammaslääkäritutkimuksen espanjalais-argentiinalaisen kulttuuriyhdistyösopimuksen mukaisesti. Micheletti haki 3.3.1989 Espanjan viranomaisilta väliaikaista yhteisön kansalaisen oleskelulupaa esittäen voimassa olevan Italian passin, jonka Italian konsulaatti Rosariossa (Argentiinassa) oli myöntänyt. Espanjan viranomaiset myönsivät hänelle 23.3.1989 hänen hakemansa oleskeluluvan, jonka voimassaoloaika oli kuusi kuukautta.
- 4 Ennen kyseisen ajan umpeutumista Micheletti haki Espanjan viranomaisilta pysyvää yhteisön kansalaisen oleskelulupaa toimiakseen Espanjassa hammaslääkärinä. Kun kyseinen hakemus sekä myöhemmin tehty hallinnollinen oikaisuvaatimus oli hylätty, Micheletti haki muutosta ennakkoratkaisua pyytävässä tuomioistuimessa hallintopäätöksen kumoamiseksi, sen oikeutensa tunnustamiseksi, joka koskee yhteisön kansalaisen oleskeluluvan saamista ja tähän perustuvaa oikeutta harjoittaa edellä mainittua toimintaa sekä oleskeluluvan hankkimiseksi perheenjäsenilleen.

- 5 On syytä mainita, että Espanjan viranomaisten kielto perustui Espanjan *Código Civilin* 9 pykälään, jonka mukaan kaksoiskansalaisuustapauksissa, jos kumpikaan kahdesta kansalaisuudesta ei ole Espanjan kansalaisuus, on asetettava etusijalle se kansalaisuus, joka vastaa asianomaisten henkilön vakituista asuinpaikkaa ennen hänen saapumistaan Espanjaan, siis pääasian kantajan tapauksessa Argentiinan kansalaisuus.
- 6 Arvioiden asian ratkaisun vaativan yhteisön oikeuden tulkintaa ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin on lykännyt asian käsittelyä ja esittänyt yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:
- ”Onko ETY:n perustamissopimuksen 3 artiklan c kohtaa, 7, 52, 53 ja 56 artiklaa sekä direktiiviä 73/148/ETY ja vastaavia johdetun oikeuden henkilöiden vapaata liikkuvuutta ja sijoittautumisvapautta koskevia säännöksiä ja määräyksiä tulkittava siten, että ne eivät ole esteenä sellaiselle kansalliselle lainsäädännölle, jossa ei tunnusteta ETY:n jonkin muun jäsenvaltion kansalaiselle hänelle tämän aseman perusteella kuuluvia ’yhteisön oikeudesta johtuvia oikeuksia’ ainoastaan sen vuoksi, että kysymyksessä olevalla henkilöllä on samanaikaisesti sellaisen kolmannen maan kansalaisuus, joka on ollut hänen vakinainen, viimeinen tai todellinen asuinpaikkansa?”
- 7 Pääasiaa koskevia tosiseikkoja, sovellettavaa kansallista lainsäädäntöä sekä yhteisöjen tuomioistuimelle esitettyjä kirjallisia huomautuksia koskevat tarkemmat tiedot ilmenevät suullista käsittelyä varten laaditusta kertomuksesta. Oikeudenkäyntiasiakirjojen näitä osia käsitellään jäljempänä vain, mikäli se on tarpeen tuomioistuimen perustelujen selvittämiseksi.
- 8 Esittämällään ennakkoratkaisukysymyksellä ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin pyrkii pääasiallisesti selvittämään, ovatko sijoittautumisvapautta koskevat yhteisön oikeuden säännökset ja määräykset esteenä sille, että jäsenvaltio estää toisen jäsenvaltion kansalaista, jolla samanaikaisesti on kolmannen maan kansalaisuus, käyttämästä tätä vapautta käyttäen perusteena sitä, että vastaanottajavaltion lainsäädännön mukaan asianomaista henkilöä pidetään kolmannen maan kansalaisena.
- 9 Vastauksen antamiseksi ennakkoratkaisukysymykseen on syytä korostaa, että perustamissopimuksen 52 artiklassa sijoittautumisvapaus myönnetään henkilöille, jotka ovat ”jäsenvaltion kansalaisia”.

- 10 Kansainvälisen oikeuden mukaan kansalaisuuden saamista ja menettämistä koskevat ehdot kuuluvat kunkin jäsenvaltion toimivaltaan, jota on käytettävä yhteisön oikeutta noudattaen. Sitä vastoin jäsenvaltion lainsäädännössä ei voida rajoittaa niitä vaikutuksia, joita seuraa jonkin toisen jäsenvaltion kansalaisuuden myöntämisestä, ja asettaa lisäehtoa sille, että tämä kansalaisuus tunnustetaan perustamissopimuksen mukaisen perusvapauden käyttämistä varten.
- 11 Tästä johtuen perustamissopimuksen 52 artiklan tulkintaa, jonka mukaan silloin, kun jäsenvaltion kansalaisella on samanaikaisesti kolmannen maan kansalaisuus, muut jäsenvaltiot voivat tehdä jäsenvaltion kansalaisen aseman tunnustamisen riippuvaiseksi jostain ehdosta, kuten asianomaisen vakinaisesta asuinpaikasta ensin mainitun jäsenvaltion alueella, ei voida hyväksyä.
- 12 Tätä johtopäätöstä tukee tosiseikka, että tällaisen mahdollisuuden antaminen johtaisi siihen, että yhteisön oikeussääntöjen henkilöllinen soveltamisala voisi vaihdella jäsenvaltiosta toiseen.
- 13 Tämän tulkinnan mukaisesti direktiivissä 73/148/ETY säädetään, että jäsenvaltioiden on sallittava direktiivin 1 artiklassa tarkoitettujen henkilöiden maahanpääsy vain henkilötodistus tai passi esittämällä (3 artikla) ja myönnettävä samoille henkilöille sekä 4 artiklassa mainituille henkilöille oleskelulupa nimenomaan näiden esittäessä asiakirjan, jolla he saapuivat jäsenvaltion alueelle (6 artikla).
- 14 Näin ollen kun asianomaiset esittävät jonkin direktiivissä 73/148/ETY mainitun asiakirjan todistaakseen jäsenvaltion kansalaisen asemansa, muilla jäsenvaltioilla ei ole oikeutta asettaa tätä asemaa kyseenalaiseksi sillä perusteella, että asianomaisilla on samanaikaisesti kolmannen maan kansalaisuus, joka vastaanottajamaan lainsäädännön mukaan asetetaan etusijalle jäsenvaltion kansalaisuuteen nähden.
- 15 Ennakkoratkaisukysymykseen on sen vuoksi vastattava, että sijoittautumisvapautta koskevat yhteisön oikeuden säännökset ja määräykset ovat esteenä sille, että jäsenvaltio estää toisen jäsenvaltion kansalaista, jolla samanaikaisesti on kolmannen maan kansalaisuus, käyttämästä tätä vapautta käyttäen perusteena sitä, että vastaanottajavaltion lainsäädännön mukaan asianomaista henkilöä pidetään kolmannen maan kansalaisena.

Oikeudenkäyntikulut

- 16 Yhteisöjen tuomioistuimelle huomautuksensa esittäneille Espanjan ja Italian hallituksille sekä Euroopan yhteisöjen komissiolle aiheutuneita oikeudenkäyntikuluja ei voida määrätä korvattaviksi. Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely yhteisöjen tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistui-
men asiana on päättää oikeudenkäyntikuluista.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN

on ratkaissut Tribunal Superior de Justicia de Cantabrian 1.12.1990 tekemällään päätöksellä esittämän kysymyksen seuraavasti:

Sijoittautumisvapautta koskevat yhteisön oikeuden säännökset ja määräykset ovat esteenä sille, että jäsenvaltio estää toisen jäsenvaltion kansalaista, jolla samanaikaisesti on kolmannen maan kansalaisuus, käyttämästä tätä vapautta käyttäen perusteena sitä, että vastaanottajavaltion lainsäädännön mukaan asianomaista henkilöä pidetään kolmannen maan kansalaisena.

Due	Schockweiler	Grévisse	Kapteyn
Mancini	Kakouris	Moitinho de Almeida	
Rodríguez Iglesias	Díez de Velasco	Zuleeg	Murray

Julistettiin Luxemburgissa 7 päivänä heinäkuuta 1992.

J.-G. Giraud
kirjaaja

O. Due
presidentti